НОВА РАДА

Тимчасові умови передплати на 1918 рік.

на 9 міс.	на 8 міс.	на 7 міс.	на 6 міс.	на 5 міс.	на 4 міс.	на 3 міс.	2 міс.	на 1 міс.
—	—	—	—	—	—	42 р	28 р	14 р

Передплати приймається тільки з 1-го числа кожного місяця. — За зміну адреси 50 коп. (при зміні доконче прикладати стару адресу).

УВАГУ АВТОРАМ: статті неухвалені до друку редакція не повертає.

Адреса редакції й контори:

У КИЇВІ, ІНСТИТУТСЬКА 22.

Телефон редакції 64—80. Почт. скринька № 373.

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМИЧНА Й ЛІТЕРАТУРНА.

Виходить що-дня, окрім понеділків і днів після великих свят

Умови друкування оповісток.

На I сторінці 3 карб. — коп

На IV „ 2 „

за 1 рядок в 1 шпальту петіта за кожний раз.

Особам, що шукають праці за оголошення небільше як в 3 рядки шп. 2 карб. за 1 раз

Контора відкрита від 10—6 год дня

Ціна окремого № у Київі 60 К.

В провінції і на вокзалах 60 К.

№ 4. Субота, 4 січня 1919 року (22 грудня 1918 року). № 4.

ДЕРЖАВНИЙ НАРОДНІЙ ТЕАТР.

Троїцький Дім. В-Васильківська вул.

Сьогодня 4-го січня у суботу **Крути та не перекручи,** 5-го Сорочинський ярмарок.

Другий Городський Театр.

Український Театр під орудою **М. К. Садовського** Олександрівська 12.

Сьогодня 4-го січня у суботу **Суєта,** 5-го **Зачароване коло.**

Різдвяний репертуар.

3-го (26 грудня) ранк. Наталка Полтавка, веч. Ой не ходи Грицю; 9-го ранк. За масляні вишкварки веч. Гандзя; 10-го Вій; 11-го Тарас Бульба; 12-го Безталанна 13-го Катерина і Як ковбаса та чарка; 14-го Суєта; 15 го Гетьман Дорошенко;

Початок о 6 год. веч. Квитки продаються.

МОЛОДИЙ ТЕАТР

субота 4-го січня Г. Гавптман. **ЗАТОПЛЕНИЙ ДЗВІН.**

неділя 5-го „ О. Олесь. **ДРАМАТИЧНІ ЕТЮДИ.**

Святковий репертуар буде оповіщено окремо.

Початок о 6 годині вечора; Квитки продаються. від 10—2 і од 4½—7 годин.

Прорізна № 12.

ДЕРЖАВНИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР

Мерингівська 8.

Сьогодня 4-го січня у суботу **Між двох сил,** 5-го Між двох сил. До відміни стану облоги початок вистави о 5½ г. вечера.

	РАНОК.	ВЕЧЕР
січня (26 грудня)	Лісова пісня.	Підпори громадянства
„ 27 „	Підпори громадянства	Візник Геншель
„ 28 „	Мірандоліна	Між двох сил
„ 29 „	Візник Геншель	Мірандоліна
„ 30 „	Концерт робітничого хору	Лісова пісня
„ 31 „		Мірандоліна
(1) січня	Мірандолина	Лісова пісня
(2) „		Між двох сил
(3) „	Лісова пісня	Прем'єра Прямари Г. Ібсен.
(4) „	Концерт робітничого хору	Прямари
(6) „	Підпори громадянства.	Мірандоліна.

Адміністратор Александров.

Квитки продаються з 11 до 1 г. дня і вечером з 3 до 8 год.

ОГОЛОШЕННЯ.

ПОТРІБНІ редактори, співробітники і дописувачі на солідні оклади для видання щоденної, безпартійної, демократичної газети з напрямком української державної самостійности на провінції в губернськім місті. Газета мусить бути щиро народньою, доступною розумінню селянськім масам і козакам. З пропозиціями звертатися по адресі **Київ, Бюро Центрального Комітету Партії Самостійників-Соціялистів** Театральна площа № 48а редакція бувшої газети **„Відродження“.**

Секретарь Ц. К. Пар. С.-С. **Мацюк.**

Просимо други газети за гроши передрукувати.

1—11

Оголошення.

До філіальних відділів Української Партії Соціалістів-Самостійників.

Центральний Комітет Партії Самостійників-Соціалістів пропонує філіям партії на провінції заснувати газети, часописі, інформаційно-політичні бюра з кадрами агітаторів з метою укріплення української влади, знищення анархії а також переведення організації партії на місцях. За одержанням належних грошових засобів, а також за інформаціями звертатись листовно і особисто в Центральне бюро партії Київ, Театральна площа № 48а бувша редакція газети „Відродження“.

Сэкретарь Ц. К. Партії С.-С. **Мацюк.**

1—11

Подільська Губернська Народня Управа

негайно запрошує на посади: перше секретаря Управи друге завідуючого Податнім відділом трете завідуючого Продовольчим відділом платня всім 9000 карб. річно. При роз'їздах в межах Губернії 35 карб. суточних за межами 45 карб. білет першої кляси, ціни на продукти Камянці такі: хліб 80 коп. фунт мясо до двох рублів масло 6 карб. сало 6 карб. Кватирі можна знайти 75. За Голову Управи РЕКА. 3—1496—5

Оголошення.

Експедиція Заготовок Державних Паперів оголошує конкурс заяв на перевозку дров задля Експедиції на Бібіковський бульвар. № 27 з гавані (6 участок) 75 кубів осинової полуторки і з Рибальського острову 75 кубів березової трьохаршинки. Заяви про згоду перевозки дров з докладними умовами перевезення подаються до Матерьяльного Відділу Експедиції (Бібіковський Бульвар № 27). 1501—3

ГРОМАДЯНЕ!

Вкладайте свої гроші до „Централу“ під його позичкові з'обовязання на кооперативні фабрично-заводські підприємства.

Це забезпечить Ваші гроші від усяких несподіванок і дасть Вам зиску 6% річних та премію.

Позичкові з'обовязання вже випущено, одержати їх можна КИЇВ, ПРОРІЗНА 19, Центральний Український Сельсько Господарський Кооперативний Союз.

5—1506—4

Од контори

З огляду на те, що передплата взбільшилась, на 1 м., 14 на 2 м., 28, на 3 м., 42 карб. Контора „Нової Ради“ прохає Ш. п. підпищ. котрі передплатили на 1919 рік газету прислати доплату не пізнійше як 15 січня.

З пошаною Кон. Н. Р.“

4—1244—2

Для контори В-ва „Вернигора“ потрібні два добре грамотні хлопці 15—16 років. Фундуклеївська 19 контора „Вернигора“. 1—8

Стенограф-практик (з вищ. освіт.) шукає праці. Стенографую з'їзди засідання, лекції на укр. мові. Адреса—Павловська 10 пом. 8. О. Фроленко.

Загублено свідоцтво Українського Державного Університету студ. природнич. факульт. і квитанція Е. Ш, Перцової. 1—010

Д-р Сергій **Коломієць** сифіліс, тріпер полові. шкурні. **606-914. Гоголівська 2а.** 11—1, та 5—8 в. —6—1

Оголошення.

Департамент Страхування і Протипожежних Заходів Міністерства Внутрішніх Справ (Хрещатик 36) оголошує КОНКУРС на заміщення вільної посади Інспектора Ценсійних кас. Посада VI кляси з річною понсією 9000 карбованців та процентною надбавкою на підставі закону від 19 листопаду ц. р („Державний Вістник“ № 73) в залежности від семейного становища, з розмірі від 25 до 50%.

До конкурсу запрошуються особи, добре знайомі з організацією пенсійних кас по земським та міським самоврядуванням та з відповідною теоретичною підготовкою.

При заяві належить подати короткий життєпис та відомости про друковані праці, коли вони маються. 3—3—2

Організація армії.

Трапилось щось надзвичайне,—про що можна тільки мріяти, але це є наша сучасна дійсність—великий історичний факт.

Протягом кількох тижнів сформовано величезну, гарно озброєну і цисціпліновану армію, яка в короткий час зробила, величезної ваги справу,—величезну по свойому обсягу і історичної вартости: колесо історії, яке ворожі сили на Україні вже почали вертіти назад, знову пішло тою ходою, що й повинно було йти.

І що б далі не трапилось, цей факт увійде в історію нашого народу, як зявище величезної історичної ваги з його рішучими і великими наслідками для розвитку нашої нації і держави.

Які ж фактори грали ролю в цьому величезному народньому революційному рухові? Факторів цих власне два—соціяльно-економичний і національно-державний.

Майже всі елементи, які взяли, які брали активну участь в цьому революційному рухові, йшли під прапором обох цих чинників—соціяльно-економичного та національного визволення.

Який з них переважав, ми ще не можемо сказати, але зважаючи на те, що в революційному рухові взяли активну участь майже виключно українські демократичні елементи, можна гадати, що національно-державний чинник займав в революції першорядне місце.

Ми зробили короткий аналіз української революції для того, щоб з'ясувати, що уявляла собою і чим жила та революційна маса, яка була організована в армію, в чому її сила і де її слабість.

Сила армії була в тому, що всі її елементи—і ті, що вели, і ті, кого вони вели за собою були перейняті одною думкою, одною волею, одною метою—метою визволення: старшини, в більшій мірі, національно-державного, козацька маса,—перевижно, соціяльно-економичного визволення.

На цьому грунті повної єдности командного складу і козацьких мас, полишаючи на боці і техничні засоби, повинна була бути і таки була утворена гарна міцна дисціпліна—душа всякої організації.

І коли б так зосталось на далі, то ми певні того, що така озброєна сила зберігла б і захистила Українську Народню Республіку від всяких несподіванок, а разом з тим дала б змогу перевести в життя кращі з тих гасл, що викинула на свойому прапорові Українська революція.

Така армія зміцнила б наш державний організм, аби він міг утворити в державі той лад, який потрібен для її розвитку і для розвитку творчих сил.

Але армія,—організована по мобілізації—з певним завданням,—може бути потрібна, поки ці завдання не виконані.

Коли ж їх буде виконано, революційна армія складена по мобілізації, мусить бути змінена постійною армію по набору.

Ми думаємо, що до цього зараз же треба приступити.

Провадячи часткову демобілізацію, треба оголосити набор новобранців, залишивши в армії, з призваних по мобілізації тільки тих, які сами побажають залишитися на військовій службі.

Решту ж призваних особливо перед початком польових робот, повинно увільнити від військової служби.

Але поки буде налогожено формування постійної армії по набору військова влада, якій повинна помогати в цьому вся політика уряду, повинна вжити всіх заходів, аби армія зосталась такою, якою вона була з початку: армією повинна правити єдина воля—єдина влада; з гори й до самого низу всі повинні коритись тільки їй; ніякі инші сили не повинні мати жадного впливу.

Всякі військові комітети, або ради, коли б вони і появились в армії, не повинні грати тої ролі, яку вони мали в бувшій російській армії: законні розпорядження начальників повинні в повній мірі виконуватись всіми без жадних попередніх обміркувань: непохитність цього принципу вже доказана навіть там, де істнують військові комітети. Большевицька армія, яка до речі сказати, дякуючи переведенню в життя згаданого мною вище принципу, уявляє собою зараз серьозну озброєну силу з міцною дисціпліною.

Повна свобода слова буде найкращим корективом діяльности всяких військових начальників і всієї військової організації в державі.

Певна річь, що в українській армії не місце тим „фронтам“, які були в бувшій російській армії, і які знали тільки одержувати платню, щоб її безпутно провести.

Непотрібність і шкодливість таких елементів вже добре доказана всякими „добровольцями“.

Старшини в українській армії повинні бути тільки ті, що визнають українську державність.

Старшини-українці не мають і не повинні мати нічого спільного з тими „фронтами“—„добровольцями“, про яких ми тільки що згадали.

На них українське громадянство покладає всі свої надії; і я певен в тому, що воно не помилиться.

Старшини-українці повинні бути не „франтами“, а демократами, які б розуміли душу підвладного їм козака, і тоді буде між ними і козаками повне порозуміння і єдність.

Ми знаємо, що в більшій мірі, так це і є в дійсности.

В цьому буде і є сила нашої армії, яка повинна залишитись аполітичною організацією в державі.

Слабість же армії буде в тому, коли вона перестане бути аполітичною.

Хочемо вірити, що цього не трапиться і що наша українська армія до кінця виконає своє головне завдання—підтримає і зміцнить нашу державність і поможе Українській Народній Республиці, яка тільки що ожила після летаргичного сна—ганебної гетьманщини, йти до кращої будучини.

С. Тележинський.

Скоропадщина.

III.

Гетьманщина приняла на спадщину державну незалежність України і з цим мусіла була спершу рахуватись. Правда, незалежність та істнувала тільки про людське око і, як сказано, кінчалася за три хвилини ходу—на Катериненській улиці, але й там поки що її хоч формально не заперечували, навпаки: умова тверда була — курс „ні на Москву, ні на Варшаву“. І от гетьман і гетьманці на перебій, на перегони один перед одним натужувались, щоб голосніше викрикнути про свої од віків самостійницькі переконання й германофильські почуття, що враз заклекотіли в їхніх грудях. Інститутська улиця зробилась якимсь вулканом самостійництва й германофильства, що безупинно викидав цілими стовпами гарячу лаву пишних промов, одна од однії палкішу. „Я самостійник і германофил“—бив себе в груди Скоропадський. „Двісті п'ятьдесят літ мріяв про самостійність“ голова міністерства пан Лизогуб. „Україна повинна бути незалежною, самостійною державою“,—стверджував навіть перед кадетським з'їздом д. Василенко. Мету цілого життя свого в самостійности України бачив звичайно Іг. Кістяковський... І чогось ніяково робилось од цих і подібних заяв старим українським діячам, що все життя своє на Україну працювали. „І хто їх за язик тягне?“ — мимоволі зринало питання, вислухуючи палких заяв од тих імпровізованих на-швидку самостійників. І тим більше, що по-за цим, по-за пишними заявами, по-за палкою роботою язиками, все йшло навиворіт, усе нагадувало про мідь, дарма звенящую... Усе свідчило, що на наших очах відбувається величезна, грандіозна провокація, яка масними язиками промощує собі стежку в дбайливо замаскований, поки що горох Справжній же курс виявив себе зараз же на тому, як добрано співробітників, що ними оточив себе ясновельможний.

„До булави треба голови“ — цю істину знали добре ще наші прадіди. Отже, як ми вже бачали, голови не було, або дуже маленька була голівка. І вона не зміркувала дуже простої справи, що на самих розмовах про самостійність далеко не заїдеш. Але далеко дивніше те, що того ж не зміркували і гетьманські співробітники, навіть ті, що сотворили йому де-яку подобу громадської підпори. Бо коли зліпив гетьмана генерал Гренер, то помазав його на гетьманування Микола Василенко, що дав своєю участю й формуванням кабінета де-яке громадське благословення на переворот, принаймні од ліберальних російських, кадетського вигляду, кругів. І от сталося дивне діло. Кабінет, утворений під гаслом діловитости—був абсолютно нездатний до роботи; кабінет складений з ліберальних здебільшого елементів — розпочав найчорнішу реакцію; кабінет, що без самостійности й не дихав — викликав саме недовірря од українських національних кругів; кабінет на Україні—був без українців... Це був з кожного погляду парадоксальний кабінет, зітканий з суперечностей, призначений на роботу, якої органічно робити не міг. „Легко зрозуміти,—писав я з приводу цього ділового кабінету,—яких парадоксів повинні ми сподіватись од такого парадоксального міністерства—од цих самостійників з примусу та українців, що їх, мов Мефистофеля од хреста, корчить од самих звуків української мови, Може бути—вони трохи обітруться, звикнуть і корчити їх перестане. Але напевне вже з готовністю шофера повезуть вони инших господарів, як що такі знайдуться. І тоді „въ интересахъ страны“, вони од самостійности так само легко перестрибнуть

знов через федералізм, добре ще як до областности, і впадуть в обійми „единой недѣлимой“ („Н. Рада,“ ч. 72). Шлях гетьманців увесь тепер перед нами, і хто скаже, що з мене кепський пророк, хоча, правда, напророкувати те, що сталось, було зовсім не важко.

Але в двох справах парадоксальний гетьман з парадоксальним правительством додержували своєї лінії надзвичайно консеквентно. Перше—безмежна рабська угодливівть перед німцями. Друге—безмежна ж реакція у внутрішньому курсі, що особливо далася в знаки, коли міністерство внутрішніх справ посів чорний дух Скоропадщини, її натхнений бард—Ігорь Кістяковський. Тут, у цих двох справах, не було ні сумнівів, ні вагання. Сидючи на німецькому штикові, треба було годити йому, вибачайте, як болячці. І годили... Темні махінації з військовим добром, якого на міліярди зникло за західнім кордоном, ще темніші махінації з новою торговельною умовою, якою Україну віддано в повне економичне рабство Німеччині, грабунок в формі концесій, виплат, постачання і т. и. без кінця і краю—ось чим платила Скоропадщина за дружню допомогу. Гутники і Ржепецькі з Рогозами старались і кланялись, кланялись і старались і не боялись ні перакланятись, ні перестаратись. Усе було шито крито. Усе замазано. Бо поруч з зовнішньою угодливістю стояла внутрішня реакція, яка вартувала всіх тих темних махінацій і не дозволяла їм на світ божий показуватись. В реакції була повна гарантія нової господарки, яку розпочали обіруч покликані до власти сили.

Сергій Єфремов.

На біжучі теми.

Все дуже добре.

— Все дуже добре. Все надзвичайно добре. Загинайте пальці:

Республіка єсть?

— Навіть даже.

— Самостійність, суверенність, незалежність, непідлеглість,—єсть?

— Навіть ізоляція.

— Всепітих буржуїв од власти, права, виборів, багатіння, власности усунули?

— Навіть організували.

— Твердий національний курс завели?

— Навіть перевели.

— Міжнародні стосунки зав'язали?

— Навіть затягли.

— Вивіски перемалювали?

— Навіть замалювали.

— Слухайте! Я з вами як з чоловіком говорю! І прошу вас не збільшувати моїх слів і не додавати вашого „навіть“.

— Та я-ж нічого. Я дуже радий.

— Так якого-ж ви чорта своїми гіперболами на нівець зводите здобутки нашого революційно-державно-національного вибуху?!

— Вибачте-ж мені. Я просто боюся всяких вибухів, бо після них на місці нічого не лишається.

— Як вас розуміти? Значить ви...

— Ні, ні... я дуже, дуже радий.

— Що-ж тоді у вас втішного?

— Та у мене втіхи багато, але я боюсь історії.

— Науки історії? чи подій? чи скандалу? Якої власне історії? Чого ви, чорт вас возьми, заникуєтесь?!

— Боюся всякої історії—і науки, і подій, і скандалу. Історії я боюся перше всього тому, що вона, стерво, *повторюється*. От візьме собі і повториться.

Учений говорить про це з радістю, — йому взагалі легче на душі, як новин менше, а можна щось повторяти.

Ну, а коли історія повторюється на вулицях, так воно страшенно неприємно: стріляють під самим носом, культуру нищать, вивіски міняють, гроші инші, одежу міняй або мінись по курсу... Клопіт страшенний.

І коли ця вулишна, і залізнича, і військова, і національна, і державна історія повторюється, приходить історія, як наука, і говорить надзвичайно неприємні речі. Нудьга: вона витягає окуляри, піднімає пальця вгору і розмірно говорить,—там помилка, там авантюра, тут діра, ось азарт, те було не в міру, те над міру,—і нічого під міру.

І весь цей час повторюється історія, як *скандал*: там те, там се, там óне!

— Вас що, календарь лякає?

— Та й календарь. Помилуйте, рівно рік тому була історія, як скандал, як події і як наука.

— Отже по-вашому, нещасний ви неврастенік, все буде зле?

— Для вас. Бо ви весь тут. А от послухайте, що говорить один німецький соціал демократ. Один, бо він таки один з своїм всесвітнім авторитетом і заслугами перед культурою і пролетаріятом. Він каже:

— Was wolen sie? Якого вам ще дідька треба? Я дуже мало знайомий з вашим рухом, але знаю, що до революції ви нічого не мали. А тепер у вашім бажані єсть колосальна культурна продукція в книжках, в пресі, в наукових розвідках, в протоптаних стежках до народа. Єсть у свідомости самого народа слово Україна, українська ідея,—про неї ваш народ уже знає, —може й не те, що слід, але щось, а раніше не було нічого. Єсть у вас грандіозне збільшення—робітників українства і з яких коли й лишаться 10 процентів, то їх все таки буде в тисячу раз більше, ніж було до революції. Це все не можуть знищити ніякі сили в світі: ні фіолетове проміння, ні большевики, ні царь.

Все останнє можна знищити: державу і державність, суверенність і автономію, трудовий принціп, соціяльні реформи,—все! Так це вам дуже тяжко? У вас од цього мліє серце? Втішайтеся! Ви подивіться на Німеччину:

Була держава,—перша в світі,—всіх била, кого хотіла, і гуртом, і нарізно.

Була культура,—куди вам, шмаркачам!

Була дисціпліна,—де вам, дезертирам!

Була організованість,—сховайтеся, орда ви, татарська!

Була промисловість,—червонійте, кустарі!

Була єдність,—соромтеся ви, пістряві!

Було багацтво,—мовчіть, постолаки!

Був артизм,—учіться, дударі!

Було.,. а, що там! Тепер же нічого нема.

Антанта йде, куди хоче.

Бере, що хоче.

Баварія одлізає.

Совдепи топчуться.

„Спартак“ стріляє.

Хліба нема.

Чесність зникла.

Мужність у п'яти полізла.

А що буде,—ніхто не відає. Може бути, що все загине.

Отже вам нічого теряти, а проте у вас багато зостанеться.

— Так казав Заратустра.

— Але для чого це ви мені переповіли?

— Бо я таки більший оптиміст, ніж ви. Я хоч і боюсь, що історія повторюється, але єсть речі, в яких вона тільки починається...

А. Яринович.

В Міністерствах.

Спростування.

В першому числі 1-го січня цього року в „Найє Цайт“ було надруковано, що міністерством праці були надіслані комісарам праці обіжники про те, що всі аванси для виплати жалування робітникам цукрових підприємств повинні посилатися лише комісаром міністерства праці по згоді з професійними спілками.

Міністерство праці категорично заявляє, що ніяких обіжників до цього часу воно не виданало і що це питання тільки цими днями буде вирішено разом з представниками від всеукраїнської професійної спілки робітників цукрової промисловости.

ХРОНІКА.

Урочисте засідання Директорії. Директорія постановила скликати урочисте засідання Директорії, ради міністрів і представників дипломатичного корпусу для проголошення акту про прилучення Галичини до України. Тепер міністерство закордонних справ почало готуватись до церемоніялу цього засідання.

Почтові зносини з Галичиною. Директорія вжила всіх заходів, щоб налагодити нормальні почтові та залізничні зносини між Галіцією та Україною. З цією метою Директорія видала відповідні роспорядження.

Коли збереться Трудовий Конгрес. З авторитетних джерел нам переказують, що Директорія постановила скликати Трудовий Конгрес не далі як через два тижні.

Представників на конгрес згідно з інструкцією вибірають губерніяльні з'їзди робітників, селян та трудової интелігенції.

Місцеві трудові конгреси. Директорія ухвалила таку постанову про скликання місцевих трудових конгресів:

На місцях скликаються місцеві конгреси трудового народу з представників усього населення, в яких повинні мати участь представники робітництва, селянства, трудової інтелігенції земств і т. ин., які обірають з свого складу місцеві ради трудового народу, губерніяльні, повітові і волостні.

Ради трудового народу мають політичцо-контрольні функції, а разом з тим являються органами відповідальними перед вищою владою за свої вчинки. Ради трудового народу можуть вибірати комісарів і инших урядовців, і представляти їх на затвердження відповідної влади. Для вироблення закону про місцеві ради трудового народу доручається міністерству внутрішніх справ негайно скласти комісію з представників міністерств: внутрішніх справ, праці, земельних справ, представників партій: у. с.-д., с.-р., с.-с., сел. спілки, представників неукраїнських соціалістичних партій по одному. Цій комісії пропснується в додаток до інструкції по скликанню трудового конгресу негайно скласти інструкцію про скликання місцевих рад трудового народу.

Засідання Національного Союзу. Засідання Українського Національного Союзу відбудеться завтра 5 січня; президії в 5 год. дня, пленума в 6 годин вечора. (Прорізна 2, пом. 68 у дворі, другий поверх).

Нове призначення І. Г. Красковського. У звязку з від'їздом секретаря Директорії П. Ф. Дідущка з парижською місією керування справами Директорії У. Н. Р. доручається директору канцелярії Директорії І. Г. Красковському з наданням йому права участи в засіданнях ради міністрів з дорадчим голосом. І Красковському доручено перенять всі діла від П. Дідущ[illegible]

Нові [illegible] З наказу Директорії приз[illegible]

О. Макар[illegible] — тов. міністра земельних справ, М. Остроградського—тов. міністра морських справ, В. Темницького—тов. міністра закордонних справ, Є. Яковенка—тов. міністра народ. здоровля й опікування.

Конфіскат[illegible] майна. Минулої ночі на складах „Россійскаго транспортнаго и страхового о-ва“ під час трусу відкрита величезна сила товарів, захованих з спекулятивною метою. Витрушено силу селянського сукна, мила, тютюну, свічок, сірників, чобіт і нн., усього аж на 29.000,000 карб.

Все це викрите майно з наказу влади сконфісковано, і одна половина його піде для потреб війська, а через кооперативи буде передана для потреб найбіднішої людности.

Святкова нагорода козакам. З наказу головного отамана війська українського всім козакам має бути видана святкова нагорода в сумі 200 карб. кожному.

До похорону січовиків. При Українському Національному Союзі заклався комітет по організації похорону січових стрільців старшин та козаків, що загинули під Мотовилівкою на Київщині, який відбудеться завтра 5 січня у Київі.

Сьогодня (4 січня) о 5-ій год. вечора у Національному клубі (Пушкинська 1) відбудеться засідання цього комітету, на яке запрохують представників українських організацій та партій.

Власна валюта. На засіданні ради міністрів 2/І заслухано доклад міністра фінансів про склад фінансової комісії для упорядкування грошового обороту та заведення самостійної власної валюти. Комісія складається з голови-міністра фінансів, представника академії наук, професора Туган-Барановського, представника українбанка Барановського й Хотовицького, представника союзбанка Степаненка, представника кредитової канцелярії Лерхе, представника комітета фінансів—Тимошенка й директора державного банку Ігнатовича. Дальше заслухано доклад міністра фінансів про роспис державних прибутків за 1918 рік.

Закон про зміну статуту укр. акад. наук. Директорія У. Н. Р. видала закон відносно зміни статуту української академії наук у Київі. Ці зміни такі:

1) На доповнення й пояснення статуту української академії наук у Київі, надрукованого в ч. 75 „Державного Вістника“, кінець § 21 викласти так: „коли б автор забажав, академія друкує ту саму працю рівночасно одною з таких мов, якої забажає автор: французською, німецькою, англійською, італійською та латинською“.

Увага. В виняткових випадках коли б котрий з відділів академії наук вважав потрібним надрукувати що-небудь иншою мовою окрім згаданих п'ятьох, він повинен кожного разу вдатися за дозволом до спільного зібрання академії наук з грунтовним умотивованням свого бажання. У всякому разі число примірників друкованих иншою мовою опріч згаданих п'ятьох, не має перевищувати однієї четвертини числа примірників друкованих мовою українською.

2) § 47 і § 57 доповнити так: „всі службові особи канцелярії академії наук повинні зовсім вільно володіти українською мовою устно й на письмі, бо все внутрішне діловодство академії (протоколи, канцелярійні папери і т. и.) обов'язково провадиться мовою українською.

3) § 62 доповнити так: „дійсні члени академії наук при своєму затвердженню повинні скласти присягу на вірність Українській Народній Республіці“.

В українськім товаристві економистів. Цими днями відбулось засідання комітету товариства під головуванням С. Ф. Веселовського, на якому було порушено питання про наукову діяльність товариства в біжучому році. Вважаючи на те, що сучасне життя відновленої Української Народньої Республіки висуває велику силу чергових питань фінансово-економичного змісту, постановлено улаштувати ряд прилюдних наукових засідань товариства і крім того улаштувати по можливості раз у два тижні закриті наукові вечери-бесіди.

В першу чергу на обговорення будуть поставлені питання: грошова реформа, фінансова та економична політика, аграрна реформа, економичні взаємовідносини України до других держав, реформа оподаткування і т. ин.

Комітет звертається до членів товариства з проханням надсилати до комітету теми й тези докладів, які б бажано обговорити на наукових бесідах.

Крім того комітет звертається до всіх урядових, земських, міських і кооперативних установ з пропозиціями надсилати до комітету список тих конкретних питань, які стоять на черзі і які бажано було б обговорити на наукових засіданнях товариства.

Постановлено також організувати при комітеті бюро праці, яке підшукувало б своїм членам посади і рекомендувало б своїх членів на ріжні посади в державні та инші установи.

Перша наукова бесіда має відбутися різдвяними святками. Виступлять з докладами проф. О. О. Ейхельман і проф. С. Ф. Веселовський.

Разом з тим комітет постановив організувати при товаристві семінарію для підготовки до наукової праці членів товариства, а також організувати постійні командіровки своїх членів з науковими цілями за кордон, роспочати видання наукового органу „Український Економист“ і торговопромислового бюлетеню.

При комітеті складена невеличка бібліотека.

Зміни в міністерстві фінансів. Товариш міністра фінансів і голова ради державного банку К. Є. Замен у зв'язку з безвістним його перебуванням увільняється з зазначених посад і взагалі з служби по м-ву фінансів з 16 грудня.

Увільняються також по проханню в. о. товариша управителя експедиції заготовок державних паперів В. Барбаров і урядовець особливих доручень при експедиції В. С. Кульженко. Т. в. о. управителя експедиції інж.-техн. І. Гусаков затверджується на посаді товариша управителя експедиції.

Громада Подолян. В неділю 29 грудня м. р. в українськім клубі відбулися установчі збори „Громади Подолян“.

Принята така резолюція: „Заслухавши справоздання ініціативного гуртка, установчі збори Подолян, після обміну думок, визнали необхідним з'організувати всіх Подолян, які перебувають у Київі, та запросити їх до культурно-національної праці не тільки в центрі, але й на місцях; збори застерігають байдужих, що гаяння часу в роботі на користь української справи може жорстоко відбитись на нашому народові, чому будування України може значно ускладнитись“.

Далі збори постановили дякувати голову українського клубу М. С. Синицького за те, що він дав притулок в помешканні клубу для зібрань ініціативного гуртка.

Збори щиро вітали прибувших на зібрання членів Подільського Національного Союзу—Видибіду і Матюшенка.

В президію громади обрано: І. К. Бачинського, Ю. О. Міховського, Ф. Е. Перетятко, К. Ф. Корчинського і З. А. Бачинську.

В ревизійну комісію—М. І. Храновського, А. Н. Білецького і В. Храневича.

Справки можна одержати кожен четверг після 6 ти годин вечера в українськім клубі, коли відбувається зібрання президії і членів громади, і у члена президії З. А. Бачинської (Пироговська вул. 10, помешк. 12).

До відома мешканців м. Київа. Німецьке прес-бюро прохає повідомити для заспокоєння людности, що від 5 до 9 січня в районі Московської вулиці, поблизу військової школи відбуватиметься учебне кидання ручних бомб.

Пошести й боротьба з ними. Під головуванням міського голови Е. П. Рябцова 2 січня відбулось засідання санітарно-епідемичної ради для обмірковування заходів боротьби з епідемією сипного тифу. Намічено заходи загального характеру, як от поширення між людністю відомостів про способи боротьби з епідемією, а також заходи для поліпшення гігієнично-санітарних умов бідніщих верств людности.

Рух військово-полонених (з Австр.-Угорщ.). 31-го грудня. Прибуло 336, істнує 1847, померло 12, хорих 300.

Рух інвалідів у Кирилівській лікарні (за 2 січня) хорих 30, вільних ліжок 140.

Без води. З приводу браку води у Харькові дуже лютує пошесть плямистого тифу; смертність страшенна.

Наплив вкладів в ощадних касах. З поданих про обороти вкладів у державних ощадних касах на Україні, яко маються в Дирекції кас, за листопад минулого року, нових грошових вкладів протягом цього місяця прибуло на суму 41.524.345 карб., видано ж на суму 23.743.725 карб.

Таким чином чистий наплив вкладів за листопад досяг 17.780.620 карб., і перевищує наплив за жовтень на 7 миліон. карб.

В київській столичній ощадній касі наплив вкладів за грудень 1918 року означився в сумі 2.316.853 карб.

До ювилею М. Вороного. У вчорашній нашій замітці про святкування ювилею Миколи Вороного через недогляд пропущено [illegible] переліку участників свята київське робітництво. При цій нагоді зазначаємо, що київське робітництво взяло діяльну участь в святкуванні ювилею поета.

Нарад по кооперативній статистиці. Управою центрального українського кооперативного комітету („Копероцентру“) скликається у Київі на 20—23 січня 1919 року „Перша Всеукраїнська Нарада кооперативних статистиків і бухгалтерів“. Ця нарада має розглядати такі питання: про організацію кооперативної статистики на Україні (особливо про поділ статистичної роботи поміж місцевими та центральними кооперативними установами), про одноманітність рахівництва та відчитности кооперативних установ, план діяльности статистично-економичного відділу „Копероцентру“ при вивченню ріжних галузів кооперації, вроект загально-кооперативного перепису в 1919 році, його програм та організація, програм розроблення статистичних матеріялів, зібраних у 1918 році по обслідуванню кооперативних союзів та по списку всіх кооперативів України і т. и.

Можна думати, що на цю нараду звернуть увагу всі діячі кооперації і, що вона десть реальні наслідки для кооперативвої роботи.

Делегація Всеукр. спілки робітників цукр. підпр. 2/І до міністра праці Л. Михайлова завітала делегація Всеукраїнської спілки робітників цукрових підприємств. Делегація зробила міністрові доклад про теперішній стан робітників цукрової промисловости. Делегація порушила також питання про увільненних гетьманським правительством робітників, про передачу лікарень лікарним касам, про видачу пенсії робітникам, про робітничий догляд, про захоплення заводів сезонними робітниками й про росплату з робітниками. Міністр праці відповів делегації, що міністерство праці вже почало розробляти закони про соціяльне страхування й що в найближчому часі їх буде переведено в життя. Що стосується робітничого догляду над підприємствами то міністерство праці розробляє обіжник в котрому буде пояснено мету і значіння робітничого догляду з метою запобігти самочинному захопленню заводів. На заяву делегації що кількість безробітних збільшується, міністр праці повідомив, що правительство уже почало організовувати громадські роботи, для чого сконструїровано комісію з представників міністерств й профе-

...них робітничих організацій. В найближчому майбутньому громадські ро... розпочнуться. Що до инших пи..., то їх міністерство праці вирі... з участю представників Всеукраїнської спілки цукрової промисловости.

—◆—

По Україні.

= **Чорна сотня в школах.** Директор харківської гімназії Тактовський, призначений на цю посаду Василенком, наказав своїм учням поздирати з коридорів гімназії портрети Шевченка та инших українських письменників.

= **Німці.** Газети подають багато фактів знущання німців над служащими залізниць. На ст. Осток хотіли кинути дежурного станції в топку паровоза за те, що той одмовився з причин технічних—відправити німецький ешелон.

= **Гурток „Аматорів знання".** При ...льській гімназії заснували учні ...ок „аматорів знання". Гурток зав бібліотеку, видає журнал, влашє лекції, готує сценичні вистави.

= **Робітники в Одесі.** „Найе Цайт" ...омляє: В Одесі настрій робітни... нервовий. Однак гадають, що ...йку не будеть, через те, що пар... з приводу цього не могли порозумітись. Проти утворення ради робітничих депутатів тепер висловились навіть большевики та ліві есери, які вважають при теперішніх умовах не можливою одверту працю депради.

= **Засідання Укр. Нац. Ради.** На зас...ннях Української Національної Ра... які зараз одбуваються в Станіславові, беруть участь представники буковинської та угорської України. В першу чергу обговорюються справи військові, фінансові й закордонні.

= **„Для рытья окоповъ".** Кременецький ...юста (на Волині) видав був 24 лип...ада ц. р. „Предписаніе" № 5671 ...кому наказав усіх учнів, учителів та инших служачих вислати „въ распоряженіе доблестнаго командира добровольческой дружины, для рытья окоповъ и борьбы съ бандами т. н. петлюровцевъ".

= **Художньо-промислова школа імени М. В. Гоголя.** В м. Миргороді на Полтавщині зо дня затвердження статуту художньо-промислового інституту ліквідується на слідуючих основах:

1) *Для учнів 4—5 кл. бувшої школи* ... М. В. Гоголя заснувати курси ...отовлення вийшовших ними предметів ...коли по спеціально виробленному програму, який дав би їм належну підготовку і право на виклади графичної умілости в вижчих початкових школах.

2) Вироб програму й організацію курсів доручити педагогичній раді інституту і разом з кошторисом надіслати на затвердження до головного управління мистецтва та національної культури.

3) Для проведення випускних іспитів учням курсів головним управлінням мистецтв та національної культури призначається спеціальна комісія з тим, що успішно складуть іспити, видається педагогичною радою інституту свідоцтва на право викладати малювання в низчих школах по зразку свідоцтв бувшої школи Гоголя.

4) Щорічну допомогу школі від уряду в сумі 17.200 карб. переасигнувати на удержання курсів.

5) Для учнів 2—3 кл., які не ...ть свідоцтва за вижчу початкову ...лу заснувати при інституції підго...вний клас на цей 1918—1919 рік з ...програмом, який давав би можливість ...той рік по за конкурсом, після ви...мання іспитів, вступати до інституту. Учні, які кінчивши підготовчий ..., не забажають вступи до інсти..., тримають іспити при миргородській вижчій початковій школі на... з учнями сих шкіл за курс вижпочаткової школи.

Підписав головноуправляючий
Петро Дорошенко.

= **Концерт.** Український національний хор, який з'організувався при „Просвіті" в м. Балті, влаштував перший концерт.

= **Махно вбитий.** В бою під Павлоградом убито проводиря грабіжницької ...ванди Махно. Павлоград у руках ...ськ. війська.

= **В Катеринославі** одбувається губернський селянський з'їзд.

= **Проти русифікації.** Слобожанська ...ительська спілка, довідавшись, що ...ська шкільна комісія за 2 роки спромоглася утворити в нижчих початкових школах тільки 4 українські класи на сотні існуючих уже російських класів; що, маючи 7 російських вищих початкових шкіл, в цьому році вона ...творила ще 4 таких-же шкіл і ні... української, що по цих школах всупереч певному наказу української влади, хибильного не заведено виклади українознавства та украінської мови, що і по школах початкових ці виклади існують тільки на папері та й то не по всіх школах, що вона не вживає жадних заходів, аби підготовити відповідний персонал для української школи й українських викладів, що, навпаки, вона набірає учителів цілком чужих українській школі й освіті,—ухвалила: 1) висловити гострий осуд діяльности міської шкільної комісії, 2) подбати, щоб ті вузькі російські націоналісти та шовіністи, що входять в її склад, були замінені особами більш ідейно-освіченими й толерантними, 3) висловити недовірря керовникам міської шкільної справи, 4) прохати міністерство, щоб воно не видавало м. Харькову грошей на нові російські шкільні комплекти та нові російські вищі початкові школи, 5) повідомити комісаріят, щоб їм були негайно вжиті заходи проти виявленого комісією порушення певних наказів влади, а в крайньому разі припинити видатки на удержання тих шкіл, в яких ті накази порушені.

= **На Волині.** Ковель і Володимир Волинський очищено од польсько-добровольческих ватаг і зайнято республіканським військом. Життя регулюється. Населення зустріло республ. військо радісно.

= **Нова газета.** В Острозі виходить нова газета „Остріжська Народня Газета". Видає остріжський пов. комісаріят. Редактор П. Павлюк.

= **„Промінь".** Балтський пов. комісар видає щоденну інформаційну газету „Промінь".

= **„Селянин".** Ямпільська філія Нац. Союзу (Поділля) видає щоденну газету „Селянин".

= **В Мурафській волості** ямпільського повіту розброєні грабіжники і передані польовому суду. В Мурафі лютує сипний тиф. Навчання в школах припинено.

= **В Одесі,** Нічна стрілянина в місті не перестає. Грабунки та вбивства поширюються з кожним днем.

Постанови

центрального комітета української партії самостійників соціалістів в справі що до сучасного моменту

на зборах 1 січня с. р. 1919-го.

1. Тільки у власній державі нарід може творити своє життя по власній волі і уподобі.

Тільки самостійна українська держава забезпечить українському народові землю і волю.

Тільки в самостійній державі можливе розвязання усіх національних і соціальних проблем, і тому агітація проти самостійности української держави є по суті антидемократичною, контрреволюційною антинародною.

2. Тільки тверда, демократична і рішуча, оперта на довіррі народніх мас влада, може врятувати українську державу. Досвід недавнього минулого це нам довів.

Одсутність ясного, твердого, рішучого курсу державної політики, провоканне з справою організації влади як в центрі, так і на місцях, може наразити українську державу і навіть цілу націю на небезпеку.

3. Ворожі українській державности і Народній Республіці елементи, мусять бути негайно усунені з державного урядового апарата.

4. Директорія У. Н. Р. була вибрана Національним Союзом, але завдяки тому, що за нею пішов увесь український нарід, Директорія одповідає не перед Національним Союзом, а перед усім українським народом.

Директорія формує кабінет міністрів і вона сама одповідає перед народом за склад кабінету і курс політики.

5) До творчої державної роботи мусять бути покликані усі культурні сили українського народа і спочуваючі йому елементи.

5. Директорія У. Н. Р. по вступі до Київа мусіть негайно вступити в зносини з сусідніми державами (це почасти і зроблено) для забезпечення не раз проголошеного нейтралітета самостійної У. Н. Республіки, як з боку переможця в світовій війні Антанти, і з боку нейтральних держав, аби усі держави визнали У. Н. Республіку і нову українську владу.

Треба негайно розіслати послів по всім державам для укріпленя міжнародного становища України. Гаяння часу в цій справі може скінчитись для нас катастрофично.

6. Нарід повстав проти гетьманської влади поміщиків і буржуазії, аби добути волю національну і соціальну, добути довго сподівану землю, аби визволитись з ярма гнобителів поміщиків, та буржуазії.

Все, що Директорія У. Н. Р. обіцяла народові, його працюючим масам, мусить тепер негайно виконати. Час декларацій і обіцянок минув: треба давати, проводити всі прокламовані реформи шляхом декретів з залізною неумолимою рішучістю. Всяка нерішучість, оглядання в бік буржуазних класс,—підрие грунт під українською владою і повалить її.

7. Директорія мусить працювати з працюючими масами і для працюючих мас:

Забезпечення землею безземельного і малоземельного селянства (не на папері, а на ділі) розв'язання основних питань в інтересах робітничих мас: квартирного (досить робочим масам жити в подвалах), продовольчого, медичної допомоги, і забезпечення родин забитих і покаліченних воякив, конфіскація майна рухомого і нерухомого усіх, хто підняз руку на нарід—мусить бути негайно переведене.

Брак грошей в державній скарбниці цієї справи затримувати не може, средства мусять дати заможні класи.

8. Протягом семи місяців гетьмансько-німецького панування поміщиків, нарід терпів нелюдські муки: розстріляно і замучено ...кілька десятків тисяч українських селян... полягли десятки тисяч сиріт і вдов... знесені і спалені цілі села... всякими реквізиціями і поборами селянство було ограблено і зубожено до щенту... карні отряди з одиниць суспільства робили те, чого не витворали і дикі варвари середніх віків... Українська інтелегенція посажена в тюрми: значна кількість була розстріляна.

Нарід повстав, перемі... і настав час росплати з убійцями і катами. Усі винні мусять бути покарані: безкарного розливання української крови не мусить бути: цього вимагає справедливість, инакше гнів народний шукатиме виходу в анархичних виступах.

Контр-революційній гидрі треба нанести удар, аби вона не могла ніколи, бо инакше вона знову встане і знову повторить своє страшне діло, після чого ми вже не скоро встанемо.

9 Директорія мусить працювати з трудовим народом і для трудового народу.

З їзди селян і робітників мусять виявити свою волю, свої класові і професійні інтереси.

Але владу свою Директорія мусить передати правдивому народному представництву: Всенародним Українським Зборам, вибраним на підставі всенароднього, прямого, тайного, рівного і пропорціонального голосування.

Селянство на Україні складає до 90% і тому на Всенародніх Українських Зборах селянських депутатів буде коло 90%, а значить і влада на Україні буде належати трудовому українському селянству.

В такій селянській державі і міському (городському) робітництву буде житись вільно і щасливо.

Довести Україну до Всенародніх Українських Зборів і передати через них владу трудовому народові—це є величезне і героїчне завдання нашої влади: Директорії.

10. Робітництво на Україні—у величезній своїй більшости—не українське і має в собі багато елементу прийшлого, переважно з Московщини. Отже спроби диктатури городського пролітаріяту на Україні можуть повести знову до захвату влади на Україні не українським елементом, отсунути українське селянство од політичної влади і наразити українську державність на страшну небезпеку.

Правдиве українське большевицтво,—то дитина революції і для української державности воно не страшне. Але те большевицтво, що суне з Московщини, є власне імперіялізмом, і його зазіханням повинно бути поставлено рішучий збройний опір. Коли б ворожі українському трудовому народові елементи підняли голову остільки, що це загрожувало би знов українській державности, то Директорія повинна об'явити диктатуру й припинити на час громадські свободи. Відношення власти до инших народів на Україні залежить од їх льояльности до української державности і власти. Галичині й Буковині повинна бути негайно подана допомога грішми, харчами та збройною силою.

ТЕЛЕГРАМИ.

(Од Українського Телеграфного Агенства.)

Народ до союзних держав.

ХЕРСОН, 2. З'їзд представників волостей херсонського повіту ухвалив звернутись до народів союзних держав, послати делегацію союзницькому командуванню з проханням підтримати Директорію, не робити замаху на селянство, що підняло прапор свободи й повстало на боротьбу за землю, волю та українські Установчі Збори.

Наказ проти агітації.

ЄЛИСАВЕТ, 2. Губерніяльний комісар видав наказа, яким забороняється агітація устно й на письмі проти державного устрою Республіки, самостійности, Директорії та їх законів і влади на місцях і її роспоряджень. Друкарні, які цього наказу не послухають, будуть сконфісковані зо всім майном у власність Республіки. Власники друкарень і завідуючі притягаються до польового суду. Стежити за цим повинні повітові комісари і начальники міліції, а також ті органи, які завідують міліцією під їх особисту відповідальність по закону військового часу.

Польські легіони.

ЖИТОМІР, 2. Губерніяльному комісарові телеграфують з володимирволинського повіту, що польські легіони забірають і одправляють в Польщу муку, збіжжа, майно, артилерійське знаряддя, худобу, медикаменти. Всього одправлено в Варшаву і Люблин на 200.000 карбованців.

Німецьке правительство.

БЕРЛІН, 31. Нове німецьке правительство поділило круг діяльности: Еберт-міністр внутрішніх справ Шейдеман — закордонних справ, Носке—військьове й морське Ландсберг —фінансів, Віселъ — соцполітику. Компетенція окремих відомств цим поділом не порушується.

В Познані.

БЕРЛІН, 31. В Познані оповіщено стан облоги. 27 грудня польські заколоти збільшувались. Підчас привітання Падеревського на багатьох будинках замаяли союзницькі прапори. Через те що вимоги німецьких салдат та приватніх осіб забрати їх не були виконані, виникли вуличні бої, підчас яких будинок міської міліції був захоплений частинами 20 артилерійського полка. Однак, коли прийшла польська допомога будинок залишили. Поляки захопили німецьку комендатуру, будинок командуючого й вокзал. Підчас вуличних сутичок більш 30 чоловік убито.

Плани конституції.

БЕРЛІН, 31. Часописі повідомляють про плани майбутньої державної конституції, котрі докладені будуть національному зібранню. На чолі німецької республіки стане президент, який обіратиметься всенародним безпосереднім виборчим правом. По своїх конституційних правах президент займає приблизно місце між президентом американських Сполучених Штатів і англійським королем. Йому предбачається надати утворення міністерства з членів парламенту, але в міністерстві є дозвіл на участь і не членів парламенту. Законодавчі установи предбачаються в складі народньої палати, обібраної безпосередніми загальними виборами і палати штатів, члени котрої повинні обіратись членами законодавчих палат окремих союзних держав. При незгоді між двома палатами, чи між ними й президентом суперечка вирішається референдумом. Кількість голосів у палаті Штатів предбачається вирахувати відповідно кількости населення в окремих державах так, щоб на один мілион народонаселення припадав один голос у Палаті Штатів. Але ні одна держава не може одержати більш 23 голосів, чим виключається можливість переваги Прусії над останніми державами. При майбутньому новому роспределенні союзних Штатів предбачається, що зникнуть малі держави, але ганзейські міста і зокрема Бремен та Гамбург збережуть свою самостійність, причому ці міста республіки мусять бути поширені приєднанням до пруського „Гінтерлянда".

Судоходний договір з Швецією.

БЕРЛІН, 30. Шведський уряд заявив про відмовлення від торгового й судоходного договору, який заключено з германським урядом 2-го травня 1911 року. Договір стратить свою силу з початку 1920 року. Шведський уряд одночасно заявив про свою вгоду роспочати переговори про тимчасове урегулювання торговельних зносин на часи після закінчення строку дійсности старого договору і до складення нового.

Спілка Спартака.

БЕРЛІН, 30. Всенімецький з'їзд групи Спартака ухвалив заклясти „Комуністичну робітничу партію Німеччини—спілку Спартака". З'їзд ухвалив, що спілка Спартака до виборів в установчі збори участи брати не буде.

Національне руминське військо.

БЕРН, 30. Одержано відомости, що тепер у Трансільванії формується національне руминське військо, головна мета котрого—боротьба з большевизмом. На чолі його стоїть генерал Бєріу, бувший офіцер угорської армії.

Торговий договір з Фінляндією.

БЕРЛІН, 30. Повідомлення про припинення (ніби-то по заяві Німеччини) торговельного договору з Фінляндією не відповідає дійсности. Заявлена одмова тільки від компесаційного договору, при чому одночасно приступлено до нових переговорів і нову умову буде складено до нового року.

Призначення Кізеля.

БЕРЛІН, 30. Замість закликаного до ради народніх уповноважених бувшого кільського губернатора Носке, тимчасовим управляючим справами кільського губернаторства, призначено контр-адмірал Кізеля.

Напад на орган преси.

ГАМБУРГ, 30. 28-го грудня вчинено напад на орган соціялістичної більшости „Гамбургська Луна". Спартаковці вдерлись у редакцію силою, примусили вмістити в часописі відозву, яка направлена проти правительств Еберта, Шейдемана й Гаазе і проти редакції газети.

Заява Манергейма.

БЕРЛІН, 31. Правитель Фінляндії Манергейм заявив державній раді, що збудування незалежної вільної Фінляндії може бути досягнуто через яскраво висловлену національну політику та бажання утворення тісних дружніх відносин з державами, котрі врятували країну від голоду. Всім верствам громадянства треба гарантувати однаково справедливе відношення. Небезпеці, яка загрожує фінській культурі од сходу можна запобігти, тільки утворивши численне військо.

Ст. Лігат у совітських руках.

МОСКВА, 31. Совітське військо взяло залізничу станцію Лігат, яка в 30 верствах на південний захід од Вендена й міста Фрідріхштадта. На віленському напрямку совітське військо заняло станцію Соли в 55 верствах на південному-сході Вільни.

Білосток—польське місто.

МОСКВА, 3. З Білостоку повідомляють, що польське правительство оголосило про прилучення Білостоку до Польщі.

Заява Пуанкаре.

ПАРИЖ, 31. Президент Пуанкаре заявив представникові американської сполученої спілки преси, що між союзниками істнує повна згода по питанню мира. Президент висловив приятельські спочуття, котрі населення Франці має до народу Сполучених Штатів, і зазначив, що сподівається поїхати до Америки після мирної конференції будучим літом.

—◆—

За кордоном.

Французькі генерали. Провідник французьких соціялістів Кашин вніс до уряду рішучий протест проти поведінки французьких генералів у Германії, які кулеметами розганяють ради робітничих депутатів та встановлюють управління з реакційних елементів.

В Ліоні. Поліція розігнала зібрання, в яких брали участь тисячі громадян.

Театр і музика.

„Затоплений дзвін" у Молодому Театрі. Хвилинами це була справжня дивна казка, яку могла б уявити собі лише творча фантазія великого художника. Сцена здавалась дорогоцінним діямантом, який горів у темряві залі, сяяв барвами веселки, зміняв надзвичайні, ніжні кольори, то мерхнув темно-зеленими тонами морських безодень, то сяя найніжнійшими відмінами смарагду. Царство, яке буває тільки в сні, царство фантастичних скель, не тутешніх квітів, які зливались в чудовий гармонійний малюнок, і заворожували своєю дивною красою.

Майстерня в горах. Серед темних, сумних скель галявина. Зелено блакитне чисте та ясне, як прозорий кришаль, небо з ніжними обрисами дивних рослин і на цій прозорій глибині блискуче, ряснопромінне сонце і тоненька також вогнисто-золота постать Равтенделяйн. Сміливе з'єднання кольорів—прозорої блакиті з червоним золотом—створило акорд по красі незвичайний.

Остання дія—теж. Освітлення, довгі схилені обриси зажурених дерев, трав та квітів—все переносить в тужливу казку, все говорить про сумний кінець. Взагалі—це були високо-художні, надзвичайно оригінальні декорації, від яких вигравала вся п'єса.

Не так вдалі були декорації кімнати майстра, де не можна було так широко розгорнутись художній творчости пана Петрицького.

Що ж до тлумачення цієї речи артистами-виконавцями, то тут здається, не було спільного шляху в розумінні драми. В глибоко символічних тонах дала пані Городиська образ Вітіхи, в більш реалістичних кольорах виконував пан Семдор—Генріха; пані Самійленко не дала ніжного образа Маші: її виконання бліде й часами навіть грубе—зовсім не достроювало до загального тону постановки.

У грі пані Добровольської в перших діях не почувалось сили, яка повинна бути в Равтенделяйн, що кличе Генріха до героїчного вчинку. Тільки в останній дії була гарна вона в образі сумуючої Равтенделяйн.

З техничного боку в постановці були невеликі хиби, але це не розбивало приємного враження, яке справляла цілком оригінальна і високо-художня постановка.

М. С—нч.

—

Кінематографична фільма *„В'їзд Директорії"*. Під час в'їзду до Київа Директорії—т-вом „Українфільма" були з'організовані кінематографичні знимки „В'їзд Директорії".

Для участи в цім зниманню т-во „Українфільма" запросило всіх власників кіно-апаратів м. Київа; на об'єднаному засіданні всіми участниками цієї справи було постановлено весь чистий прибуток од демонстрування картин передати на допомогу родинам загинувших козаків-оборонців України.

Фільма (картина) „В'їзд Директорії" демонструється з 30-го грудня 1918 р. (І буде продовжуватись) в кіно-театрі Шанцера, — Хрещатик, № 38.

Дописи.

С. ПІСКИ (Козелецького повіту на Черніговщині). Наша сільська громада, маючи намір заснувати для самоохорони вільне козацтво, вирядила в Київ по інструкції двох представників. Життя в селі трохи сколихнулось, але це поки що ні в чому не виявляється. В першу чергу сільська влада має вжити заходів проти викурювання самогонки, яке в Пісках дуже вже роскорінилось. Неприємне враження на селян зробив недавній розстріл невідомими особами чотирьох великовласників. Розстріляно їх на „Озерах". В числі чотирьох—один селянин, який мав усього на всього 12 десятин землі.

Повідомлення.

◁ **Учительське бюро праці** просить тих осіб, котрі одержали посади через бюро праці й прослужили вже 4 місяці, вносить проц. од місячної платні.

▷ **Конференц. партії „Бунда".** Через неспроможність залізничого получення призначену на 28 грудня всеукраїнська конференція партії „Бунда" перенесено на 10 січня (н. ст.).

◁ **Недоставлені телеграми** за 2 січня. Мар.-Благ. № 27, пом. 2; Абрамовичу Айзенбергу, Брюсовій, Бриденко, Бенуа, Бемицькому, Гольцмаву, Гинецькому, Гавлинській, Зоферу, Залескому, Жерновському, Ванницькому, Когуту, Летинському, Липавській, Родоставину, Розенфельду, Райх, Чредоненку, Сандлек, Титаренку, Тендетникову, газ. „Утро", Екросе, Міденській, Кульману, Дворину, Зибею, Разинзку, Гольбергу, Родзевичу, Ліберсону, Сімашкевичу, Ліпількину, Бломблед, Єпштейну.

◁ **Лист до редакції.** Багато партійних членів звертається до мене, думаючи, що я есмь членом Директорії. „Очевидно їх вводить у помилку підпис на деклараціях Директорії А. Макаренко.

Маю повідомити, що од партії самостійників-Соціалістів в складі Директорії є відомий український діяч адвокат Андріевський, а член Директорії, що підписуетяся „А. Макаренко" є мій однофамилець Андрій Гаврилович Макаренко, відомий громадський діяч, лідер залізничників.

З пошаною

Голова центрального комітету української партії самостійників-соціалістів членів президіума Ради Національного Союза

інженер-лісовод

Александр Макаренко.

◁ **Вечірка Української молоді** Учні 2-ої укр. гімназії улаштовують в своєму помешканні (Вібіковськ. бульвар № 18) 26 грудня ст. ст. 2-ий день свят) вечірку для української учневої молоді. В програм увіходить концерт і тадці, при оркестрі духової музики.

Початок рівно о 6-й год. вечора. Квити (по 3 карб.) продаватимуться в суботу від 3—5 год. і в неділю від 11—2 год., а також і в день вечірки при вході.

◁ **Панахид по Н. С. Сиротинину.** В неділю 5-го січня о 1-ій год. дня на ново єврейському кладовищі буде одправлено панахиду по голові київської єврейської громади Н. С. Сиркина.

Президіум громади.

◁ **Засідання ради українськаго національного союзу** відбудеться у неділю 5 січня у. с. 6 год. веч. Прорізна вул. 6. 2 п. 68. Засідання президії Н. С. о 5-й год. тамже.

◁ **Правління 1-го українського товариства** виборництва шкіряних товарів прохає п. п. членів товариства прибути до українського клубу 12-го січня 1919 року о 10 годині ранку на загальни збори. Присутність всіх членів необхідна.

На випадок не буде кворума до 11 годин ранку збори відбудуться при всякій кількости членів.

◁ **Правління білоруської національної організації „Зорка"** прохає всіх членів прибути на зібрання, яке має відбутись у неділю 5 січня н. ст. о 3 годині дня в помешканню біженського білоруського комітету (Михайловський монастир, корпус проти середніх воріт).

◁ **Медич. словник.** Цими днями вийде з друку рос.-укр. медичного словника 1 аркуш осіб бажаючих оде жати прохають звертатися до пана завідуючого конторою інформ.-видавнич. відділу м-ства здоровля.

◁ **Програм з'їзду делегатів всеукраїнської учительської спілки.**

15, 17 січня нов. ст. 1919 року.

1. Вступна промова голови центрального бюро всеукраїнської учительської спілки.
2. Наказ статут, програм з'їзду голова організаційного комітету.
3. Обрання президіуму.
4. Річне справоздання діяльности центрального бюро за 1917—1918 р.р.:
   а) Про діяльність центрального бюро—секретарь центрального бюро,
   б) Фінансове справоздання і скарник центрального бюро,
   в) Обрахунок на 1919 рік.
   г) Видання органу спілки,
   д) Бюро праці,
   е) Лікарська комісія,
   ж) Культурна-просвітня комісія,
   з) Економична комісія,
   і) Відавнича діяльність,
   Акт ревизійної комісії.
5. Матеріяльне становище вчителя,
6. Ощадно-позичкові каси,
7. Каси взаємної допомоги,
8. Учительські кооперативи,
9. Зміта статуту всеукраїнської учительської спілки,
10. Організація губерніяльної спілки,
11. Огляд учительського професійного руху в західній Европі й Росії,
12. Санітарно-гігіеничні умови праці вчителя,
13. Шкільне управління,
14. Проблема единої школи на Вкраїні,
15. Національна школа на Вкраїні,
16. Культурна діяльність учительських спілок,
17. Роля вчителя в боротьбі з народньою темрявою,
18. Всеукраїнський учительський дім,
19. Професійне об'єднання з робітничими організаціями,
20 Обрання членів центрального бюро ревізійної комісії і кандидат до них.

◁ **Рада українського правничого товариства** в Київі, повідомляє, що 5-го січня 1919 р. о 12 годині дня в помешканні судової палати відбудуться загальні зборн правничого товариства.

Порядок денний:

1) Організація судової влади.
2) Біжучі справи.

◁ **До співробітників „Військово-Наукового Вістника".** Нова редакція „Військово-Наукового Вістника армії і флоту", під керуванням Олександра Ковалевського, ласкаво прохає співробітників цього журналу з'явитись до редакції (Банкова 5, од 10 до 2 г.) в справі дальшої їх участи в журналі.

◁ **Т-во ремісничої й рільничої праці.** 4-го січня в помешк. міськ. думи відбудеться загальне зібрання київськ. відділу т-ва ремісничої й рільничої праці поміж євреями (ОРТ'А).

На повістці:

1) М. Б. Гуревич—(чл. центр. к-ту): Завдання т-ва рем. і рільн. праці поміж євр.
2) Л. М. Брамсон—(чл. центр. к.): Форми сприяння еврейській праці.
3) І. Я. Хургин (чл. всеукр. к.): Завдання ОРТ'А на Вкраїні.
4) С. Б. Ратнер (чл. всеукр. к.): Ремісництво й кооперація.

Початок у 5 год. в половинною веч. Вхід—вільний.

◁ **До всіх синіх жупанів.** Прийшов час, коли маємо повну можливість віддати себе до розпорядження уряду Української Народньої Республіки, і тим самим перевести в життя ті мрії, що ми виплекали їх в далекій чужині.

Зараз Україна переживає таку хвилю, котрій мусимо віддати всі свої сили, енергію та, як потрібно, то й життя.

Тому всі до гурту! Всі до міцної одностайної організації, щоб і собі стати в ряди борців за щастя українського народу.

Прогаяна хвилина—то злочин проти Республіки, за котрий немає прощення.

У Київі складено комісію по скликанню „синьої дивізії" з бувших у ній товаришів, яку стверджено п. головним отаманом українських республіканських військ С. Петлюрою.

Всіх козаків обох бувших синіх дивізій комісія закликає негайно з'явитися.

Служба не може бути перепоною до гуртування.

Комісія міститься в Київі на Фундукліївській 5, (другий поверх).

Голова комісії по скликанню „синьої дивізії" Ф. Крушинський.

Заступник голови М. Пащенко.

Секретар М. Заборовський.

Члени: Я. Павлюк, Д. Андрієк, Я. Шевченко, В. Крижановський, О. Демяненко, Д. Щербина і Корчак.

Усі столичні і провінціяльні газети просимо цей заклик хоч і за плату передрукувати.

Панове-товариші! Їдучи з провінції в „синю дивізію", беріть з собою на службу в дивізії певних і щирих українців, за яких би ви могли поручитися не вагаючись.

Комісія.

◁ **Засід. філолог. секції.** В неділю 5-го січня в 11 год. ранку (В. Підв. 35) відбудеться засідання філолог. секції укр. науков. т-ва.

Справи:

1) Доклад проф. Сушицького про філологичні праці І. М. Стешенка.
2) Доклад Марковського про список „Наталки-Полтавки" року 1820.

◁ **Засідання київської української міської ради** відбудеться в неділю 5-го січня о 12 годині дня в помешканні київської губерніяльної народньої управи (Володимирська 33). Усі українські організації м. Київа, представники яких увіходять у склад ради мають прислати їх на збори по можливості з новими мандатами. Організації ж, представників яких чомусь не має у Київі, замісць них мають прислати нових. Засідання вважатиметься дійсним при всякому числі присутніх.

Порядок денний:

1) Справоздання про діяльність ради.
2) Вибори президії.
3) Вирішення справи що до заснування філії Національного Союзу.
4) Обрання представника до Національного Союзу.
5) Вирішення справи про грошовий стан.
6) Вирішення справи що до статуту ради.

◁ **Президія київської української міської ради** прохає всі нові українські організації м. Київа, які ще не мають своїх представників в київській українській міській раді—прислати таких з мандатами на засідання ради, яке відбудеться у неділю 5-го січня о 12 годині дня в помешканні київської губерніяльної народньої управи, Володимирська, 33. Організації, які не встигнуть обрати представників до 5-го січня, обравши, мають прислати їх на засідання, про яке скликання якого буде сповіщено в часописах.

◁ **Український клуб у Київі** (Пушкинська 1). В суботу 4 січня ц. р. чергова вечірка. Танці. Члени мучять мати при собі членські картки. Гості входять по рекомендаційним карткам за підписом двох членів клубу та зазначенням №№ карток їхніх. На вечірку члени та гості входять у відповідальнім вечірці убранні.

Початок о 6 год. вечора.

Запис на вхід провадиться в конторі клубу.

◁ **Від головн. телегр. контори.** Деякі військові інституції й особи, а також урядові й приватні інституції, фірми та інші особи пробуваючі в м. Київі, і одержуючі телеграми до цього часу не повідомили в головну телеграфну контору (ріг Володимирської й Софійської № 23) своїх адресів, що ставить телеграф у велике утруднення при розшукуванні того, чи иншого адресата і не дає можливости негайно доставляти по призначенню телеграми, особливо з умовними адресами, а иноді телеграми через зазначені обставини можуть зостатись недоставленими.

Беручи на увагу вищезазначене, прошу всіх, до кого це торкається, повідомити телеграфну контору по можливости в найближчім часі своє справжнє найменування з вказівкою вулиці, № дома, помешкання і телефона у кого такий є. Тим інституціям та особам, які одержують телеграми по умовній адресі, необхідно зазначити, яку саме умовну адресу встановлено для телеграми, а також коли заплачено гроші за користування умовною адресою. Інституції ж і особи, котрі користуються правом безплатнього одержання телеграми з умовною адресою, запрошуються надіслати в контору зразки розрішительних паперів.

Завідуючий конторою П. Коломійченко.

◁ **Відозва краєвого відділу допомоги полоненим.** Наближаються великі дні Різдва, та не будуть вони святом нашим полоненим, які, повернувшись з чужини, зазнали тут голода й холода. До відділу що-дня звертаються сотні, навіть тисячі цих безщасних, але відділ має дуже мало коштів і він звертається до всіх, у кого не вмерла свята любов до людей: дайте, хто скільки сможе, харчу одягу або грошей, щоб хоч на перший день Різдва ніхто не лишився без допомоги.

Дарунки приймаються:

1) на справочнім пункті для військових полоненних, ст. Київ 1 пасажирський (цілий день); 2) в помешканні відділу Гімназична 3 і Рейтарська 9, від 11 год. до 2 год. що-дня крім свят

◁ **До всіх державних приватних інституцій** звертається учительське бюро праці з проханням дати відомости, де зараз маються вільні канцелярські посади, позаяк у бюро праці маються кандидати не тільки на вчительські, а й на инші посади.

Адреса: В. Володимирська № 6, другий поверх.

◁ **Збори ради Дніпросоюзу.** Як вже повідомлялося в газетах 12 січня н. с. 1919 року розпочинаються чергові збори ради Дніпросоюзу. На зборах буде вирішено ряд важливих питань.

Порядок денний такий:

1. Протокол попередніх зборів ради.
2. Доклад правління про становище союза та його одеського відділу.
3. Розгляд кошторису на 1919 рік.
4. Питання про одноразову допомогу співробітникам союзу, в зв'язку з подіями.
5. Питання про заключення колективного договору з професійними спілками співробітників.
6. Видання популярного журналу.
7. Підвищення платні співробітникам Дніпросоюзу.

Редактор Андрій Ніковський.

Оповістки.

Печерська Мілюн. 9, др. внутр. і венер. хвор. пр. від 8—2 г. дня. **СИРОТА 606 - 914**

1482—3

Курси електромонтерів при середн. електро-техн. школі.

Заняття практичні й теоретичні. вечером від 6 г. Курс 12 тижнів справки й прийом прохань від 10—4 год. дня. Київ, Столипинська 55б.

10—7—1

Кустарний відділ київської губерніяльної народньої управи

оголошує, що ним в помешканні Кустарного склада в суботу, неділю і понеділок (4, 5 і 6 січня) з 10 годин ранку до 4 год. дня улаштовується ПЕРЕДСВЯТОЧНИЙ БАЗАР для продажу кустарніх виробів українського національного характеру: ляльок, керамичних виробів, коробок дерев'яних з вирізуванням, бісерових річів, дорожків з обрізків, килимів і т. и.

Андріївський скат, 38, вхід в подвір'я. 2—09—1

Для Сердюцького Лубенського кінно козачого полку потрібні ковалі та ветеринарні—хвершали. Про умови канцелярія Бендерських Козарм.

15—01250—8

НОВА КНИЖКА

Є. Чикаленко.

Розмова про сільське хазяйство кн. І, ціна 1 карб. 25 коп. (Чорний пар та плодозмін).

Замовляти по адресі: Київ, Хрещатик 50, Книгарня Т-ва ДРУКАР

3—1489—2

ОГОЛОШЕНЯ.

Головному Інтендантському Управлінню ПОТРІБНІ ДРУКАРЩИКИ та ДРУКАРЩИЦІ, знаючі добре українську мову та уміючі добре друкувати.

Бажаючи заняти ці посади необхідно про це подати прохання на ім'я Головного Інтенданта з оплатою прохання гербовим збором в 2 карб. 3—2—2

Подільська Губерніяльна Народня Управа

запрошує ветеринарного лікаря—бактеріалога на посаду лаборанта ветеринарно-бактеріологичної лабораторії (м. Винница).

Від кандидата вимагается наукова то практична підготовка, а також розуміння української мови, або обов'язання вивчитись їй.

Особи, які бажають одержати цю посаду, мусять не пізніще 1 лютого 1919 р. подати свої заяви до Ветеринарно-Бактеріологичної Лабораторії Под. Губерн. Земства (Винница, Славянка, 6. Марченко), приславши докладне curriculum vitae та наукові праці.

Платня 10200 карбованців на рік (загалом) з додатками на дорожнечу). Прохання будуть розглянуті коллегією ветер. лікарів под. губ. 3—1494—3

Розрізна азбука

і складня на окремих великих 9-ти таблицях з кольоровими малюнками . . ціна за комплект **25 карб.**

Склад видання: Книгарня Т-ва „Друкарь", Київ, Хрещатик 50.

3—1472—2

Оголошення.

На 16 січня 1919 року в помешканні Служби Колії Подільської залізниці Терещенківська 13 призначається конкуренція на роботи по відбудованню деревяного мосту довжиною 40 п. с. через р. Горинь на 47 версті лінії Шепетівка-Збараж Подільської залізниці.

Особи, котрі бажають прийняти участь в конкуренції можуть явитися о 12 год. в показане помешкання й подати свої заяви в запечатаних конвертах з показанням цін за одну пог. саж. мосту. Ціна залучає в себе роботу і матеріяли. Але лісні матеріяли можуть бути доставлені й відділом лісних заготовок Подільської залізниці по заго овочних цінах.

Кожний бажаючий мати участь в конкуренції повинен внести в кассу Управління залізниції залог в розмірі 25000 карб.

Чертежі мосту можно розглядати в техничнім відділі Сл. Колії кожноденно крім свят від 11 до 1 год.

Наслідок конкуренції належить затвердженню Правління Громади залізниці. 2—9—1

Об'ява.

Правління Товариства виробництва шкіряних товарів запрохує службовців в Управління.

Інформації можна одержать в Правлінні (Прорізна вулиця ч. 7. пом. 8 вид 5 до 7 год. веч. 2—07—1

Оголошення.

Позаяв зараз кредит скріз закритий, з 1-го січня 1919 року друкарня Головного Управління Генерального Штабу продажу блянків та книг проводить як приватним так й військовим інституціям тільки за чільне рахування. Даючи замовлення на друк, замовленник дає друкарні авансом 25% конторису. Рахунки, котрі замовленниками ще не оплачені, дуже прохаємо негайно оплатити. 1—06

Оголошення.

Три лікарі, володіючі українською мовою, негайно потрібні для призначення до шпиталю в Галичину.

Про умови можна довідатись в Українхрест. В.-Володимир. 33 кімната 63 з 10—4 годин дня).

1—5—1

В-во „ВІДРОДЖЕННЯ"

НОВІ КНИЖКИ:

Симон ПЕТЛЮРА

2-е видання Ціна 80 коп.

„ШКОЛЯР"

Календарь на 1918-19 акад. рік.

Ціна 2 карб.

Склад видань: Київ, Хрещатик 50

Т-во ДРУКАРЬ.

Книгарням і складам звич. знижка.

3—1242—2

Запрошуються до Інженерної частини Окремого Ударного Отряду

старшини та козаки українці-фаховці: сапери, електотехники, міньори, понтонери, підривники, техніки, телеграфісти, радіотелеграфісти, прожектористи і автори. З заявами звертатись в будинок Іподрому на Печерську від 9 год. ранку до 5 год. вечера. —04—2

Негайно потрібні для шпиталя на Батиевій горі санітари і сиділки які переболіли сипним тифом. Звертатися по адресу Клініческий городок. Необхідно пред'явити медич. посвідчення про перенесення хвороби. 3—01—3

„Нова Рада"

2-е видання

на російській мові

щоденна газета

Поодиноке число **60** коп.

Редактор-Видавець **А. Ніковський.**

„Незабаром має вийти перше число офіційного тимчасового органу М-ва Шляхів

„Вістник Міністерства Шляхів".

В органі будуть крім цілком офіційного матеріялу поміщаться також і статті по загально-економичним питанням по урегулюванню транспорта на Україні і шкільно-просвітній справі на шляхах. Запрохані до співробітництва видатні фаховці і громадські літературні сили.

Ціна окремого числа 4 гривні. Умови передплати для приватних осіб 28 гривень на місяць, а для урядових 24 гривні. Передплата і оголошення приймаються. Адреса редакції: Київ. Вібіковський бульвар 34, Інформаційно-Видавничий відділ Загального Департаменту Міністерства „Шляхів". 3—01270—3

Друк. анц. т-ва „Петро Барський у Київі" Хрещатик № 40.